1

॥ जातकालंकारप्रारंभ

...शायनमः सानंदमिति गणेशकविर्नामाहंइदंजातकंकुर्वे इतिद्वितीयश्लोकेना
...ः किं ... सानंदंयथाभवतितथालंबोदरंगणेशंसिद्धिसदनंसिद्धिगृहंभगणिपत्यं
...ारतींम... ंतथासूर्यादिकग्रहमंडलं १ समूहंनिजगुरुंस्वगुरुंभक्त्याप्रणामंकृत्वात्म

श्रीगणे...शायनमः सानंदंभगणिपत्यसिद्धिसदनंलंबोदरंभारतीं सूर्या
दिग्रहमंडलंनिजगुरुंभक्त्याहृदब्जेस्थितम् येषामंघ्रिसरोरुहस्मरणतो
नानाविधाःसिद्धयःसिद्धिंयातिलघुप्रयांतिविलयंप्रत्यूहशैलव्रजाः १

हृदयकमलेस्थितंयेषांचरणकमलस्मरणतः अनेकविधासिद्धयःसिद्धिंयांतिपुनः प्रत्यूहाः
विघ्नाःविघ्नांतरायःप्रत्यूहइत्यमरः तेषांशैलव्रजाःपर्वताःवृन्दाव्रजोगोष्ठाध्ववृंदेष्वित्य
मरः पर्वतवृंदोपमाः लघुशीघ्रंलघुक्षिप्रमरंद्रुतमितिविलयंनाशंयांति ॥ १ ॥ ०

जा॰ लं यन्मूर्वेमितियन्मूर्वपरमंश्रेष्ठंमुकुटपंडितमुखान्दलितंसमीचीनंजानकंफक्किकारूपंगुमत
२ मंतदेवगणेशेशःलंपूर्णविघ्नदंकुर्वेकीदृशोगणेशःदेवस्तः हे वंदिष्टंजानानोक्तिमतिप्रपयम
खीमुखयुक्तामतिर्यस्यश्रियंहर्षंचददातीतिस्त्रग्धरा हेतैष्णाकरस्मरणीयंमनुष्याणांसुभायन
भूयांशः संतिभूमौनिजपरमधिपाश्मालिनः प्रासलगुंफेसंख्यावंततथापिप्र
चुरपरगुणैः क्षोषवंतोभवंति यस्मापीयूषवंभासुरस्तकजनकश्चंद्रतःसमभो
हंसा तनाकरोपि व्रजतिहिनितरां किन्नहृद्विसरस्वान् १। देहंद्रव्यपराक्र
मै सुतोशत्रुः कलत्रमृतिर्भाग्यंराज्यपदंक्रमेणागदितंलाभव्ययौलग्नतः
पदंपुन मतशिवाअपाकूर्वे २। भूयांशाइतिभूमौभुगविन्द्रणांजन्मसंप्राप्यसंख्यावंतः संख्या
वान्यदिनः कविदित्यमरः भूयांसोवहवः संतिकाव्यानांकरतौनिजमत्याचरनाकंमालाः ॥ ०

सद्भावैति[illegible]मीचीनाभिप्रायैः कलितरचितंयदानामर्थैर्ललितंमनोहरंयत् श्रीधरस्वामिनाप्र
व्यक्तं[illegible]कक्षीकृतंगणेशकविनामपाणिगाटांगयाउक्तिः कथनंतज्जातकंकथयेत्तस्रग्धराना
मवृत्तंय[illegible]स्रग्धरालक्षणंचत्वारोयत्रवर्णाः प्रथममलघवः षष्ठमः सप्तमोपिद्वौतातत्थोड

यत्पूर्वैपरमंसुकाव्यगलितं सज्जातकं फक्किकारूपं गूढतमंतदेववि
सदं कुर्वेगणेशोस्म्यहं दैवज्ञः सुतरांयशः सुखमतो श्रीहर्षदं स्रग्ध
रावृत्तैस्वाकरुनृणांसुभायनपदं श्रीमच्छिवानुज्ञया ॥ २ ॥

शणेशोमृगपदमुदितेषोडशांत्योतयांत्योरंभास्तंभोरुकांतेमुनिमुनिभिर्दस्यचेद्विरामोवले
आद्यैः कवींद्रैः सुतनुनिगदितास्रग्धरासाप्रसिद्धेतिसकलजनमतंज्योतिर्विदांजीवनं

स्थितः बलाढ्यस्याननतदानूनं पुण्यशीलः सकलजनसंमतसर्वसंपन्निधानं ज्ञानी मंत्री च भूपः सुत
चिरनयनः मनुष्याणां मध्ये मानवो भवति एतादृशः लग्नमिति लग्नं क्रूरं क्रूरं क्रूरः सौम्येति संज्ञा
देहाधीशः सपापो व्ययरिपुमृतिगः श्वत्रदा देहसौख्यं न स्याज्ज्ञातो निजर्क्षे व्य
परिपुमृतिपः लग्नफलस्यैव कर्ता मूर्तौ चेत्क्रूरखेटस्तदनु तनुपतिः स्वीयवीर्येण
हीनो नानातंकाकुलसंव्रजति हि मनुजो व्याधिमाधिप्रकोपं ॥ अंगाधीशः स्वगे
हे [illegible]रुकविभिः संयुतः केंद्रगो वा स्वीयेतुंगे स्वमित्रे यदि शुभभवने वीक्षितः
[illegible]पः स्यान्नूनं पुण्यशीलः सकलजनमतः सर्वसंपन्निधानं ज्ञानी मंत्री
हितः [illegible] सुक चिरनयनो मानवो मानवानां ॥ २ ॥ लग्ने शीर्षोदयभे शुभग्रहसौ कुत्रापि गतः पृष्ठवं
चंद्र मं[illegible] संयोगे एको योगः अथ सूर्यचंद्राधिष्ठितभावात् कुजः सप्तमगः बुधः पृष्ठोदयराशिगतः सन
[illegible]नाम

नोपस्यस्त्रंधः दुष्टकर्मापरभवनवासरतः स्त्रीणां एतल्लक्षणाः पुरुषः स्यात्सो
मैथुनासमृगापृष्ठोदयाज्ञेयाः ५ धनभावेशः धनभावगः गुरुणासहितः तदासर्वसं
द्भवति दुःस्थयत्रिकेवैरि ६ रिः फ १२ अष्टमे ८ चेद्भवतिहिमनुजः क्लेशभाकुद्रव्यहीनः
रेः यपातेखलरवचरगृहे लग्ननाथे रविंदुः क्रूरांतस्थानसंस्थावथ
दिनपनिशानाथयोर्द्यूनपापी भूमीपुत्रस्तुपृष्ठादुदयमधिगतश्चेन्द्रजश्चेन्म
नस्वीस्यादंधोदुष्टकर्मापरभवनरतः पुरुषः स्त्रीणाकाय ६ कोशाधीशः स्वराशौ
सुरगुरुसहितः सर्वसंपन्नदंस्यातकेंद्रेवाथत्रिकेचेद्भवति हिमरुजः क्लेशभाग्द्रव्यहीनः स्वां
शेशोचेत्त्रिकस्थोऽकवितनुपसुतोस्यात्तदानेत्रहीनः स्वंदुः पापेनयुक्तोधनभवनगतः शुक्र
स्वांत्याधीशोत्रिकभवनगतोशुक्रलग्नेशपुत्रौस्यात्तदानेत्रहीनः स्यातचंद्रः पापेनयुक्तः धनभावगः शुक्रयुक्तो

तथापिप्रवरंपरंगुणानामानंदलीलांतेनत्यजंतेकोर्थः भजंतेतत्‌यथाहिरत्नधामारत्नाकरःसर
स्वान्समुद्रःस्वकीयांमर्यादांकिलकिंत्यजतिकीदृशीप्रसिद्धांगांभीर्यंतेवन्नापन्नांपुनःदेव
विटपःकल्पवृक्षस्तद्वन्नातिस्थानयुक्तां ६ देहमितिलग्नतोद्वादशभावाः क्रमेणसंज्ञयाग
भावाद्वादशतन्नसौख्यशरणांदेहंमतंदेहिनांतस्मादेवशुभाशुभाख्यफ
लजःकार्योबुधैर्निर्णयः ७ लग्नंमूर्तिस्तथांगंतनुरुदयवपुःकल्पमाद्यं
ततःस्वंकोशार्थाख्यांकुटुंबंधनमथसहजंभ्रातृदुश्चिक्यसंज्ञे अंबा
[illegible]मातुर्यहिबुकगृहसुहृद्वाहनंपानसंज्ञंतद्धाख्यंचांबुनीरंजलमथतनयं
हितो[illegible]नयदेहसंज्ञाद्वितीयस्यद्रव्यंतृतीयंपराक्रमंचतुर्थंसुखसंज्ञंपंचमंसुताख्यंषष्ठंशत्रुःस
तमं[illegible]मंअष्टमंमृत्युःनवमंभाग्यंदशमंराज्यसंज्ञंएकादशंलाभाख्यंद्वादशंव्ययंग्रंथांतरेपि
[illegible]नाम[illegible]

... [illegible] बन्धुसुहृत्तनयरिपुस्त्रियः मृत्युश्च धर्मकर्मायव्ययभावाः प्रकीर्तिताः तेषु द्वादशभावे
षु देहित्वं [illegible] मरणं देहं को यैस्तनुभावं मतं बुधैस्तस्मादेव तनुभावतः शुभाशुभाख्यफलतः निर्णी
य [illegible] यः [illegible] लग्नेति लग्नं मूर्ति अंगं तनुः उदयं वपुः कल्प आद्यं एता संज्ञा द्वितीयभावस्य स्व

बो [illegible] स्थानं पंचमं स्यात्तनुजमथ रिपुर्द्वेष्यवैरिक्षतान्यं षष्ठं यामित्रमस्तं स्म
रमदनमदद्यूनकामाभिधानं रंध्रापुच्छिद्र्याम्यं निधनलयपदं चाष्टमं
मृत्युरन्ध्रं वीरव्यं धर्मसंज्ञं नवममिह शुभं स्यात्तपो मार्गसंज्ञं॥ ६ ॥ ॥

कोशः अर्थः कुटुंबधनं एता संज्ञाः तृतीयभावस्य सहजं भ्रातृदुश्चिक्यसंज्ञाः चतुर्थभाव
स्य अंबा पातालतुर्यहिबुकगृहसुहृद्वाहनयानबंधुरंबुनीरजलएताः संज्ञाः पंचमभाव
स्य तनयबुद्धिविद्याआत्मजवाक्स्थानतनुजसंज्ञाः अथ रिपुभावस्य द्वेषीवैरिक्षतषष्ठसंज्ञा

कु ९

सप्तमभावस्यजामित्रास्तस्मरमदनद्यूनकामसंज्ञाः अथाष्टमस्यरंध्रआयुश्छिद्रयाम्यानिध
नलयमृत्युसंज्ञा अथनवमभावस्यगुरुधर्मशुभतपमार्गसंज्ञाः तातेत्तिदशमस्यतातआज्ञामा
नकर्मआस्पदगगननभव्योममेषूरणमध्यव्यापारसंज्ञा अथलाभभावनस्यभवआगमप्राप्तिआ

ताताज्ञामानकर्मास्पदगगननभोव्योममेषूरणाख्यंमध्यंव्यापारमूर्चुर्दश
ममथभवंचागमंप्राप्तिमायं इत्यंमांत्यांतिमाख्यंमुनयः इहतनोर्द्वादशं रि
ष्फसाह्वगोंहत्वंबुधाप्रवीणौयदधिकममुतः संततपातसतश्च॥ ७ ॥

पसंज्ञा [illegible] प्रकारेण अथद्वादशभावस्यप्रान्त्यांतिमरिःफसंज्ञाःमुनयोवदंतिबुधप्रवीणौः
अतः [illegible] संज्ञा अधिकारस्यतज्ज्ञात्वा ८ आद्येतिबुधैः आद्यं १ तुर्य ४ कलत्रं ७ दशम १०
इहकें [illegible] याउक्तं पंचमं ५ नवमं ९ त्रिकोणसंज्ञंमृत्यु ८ लाभ ११ आत्मज ५ अर्थ २ पण
[illegible] नाम

रसं[illegible] [illegible]दि[illegible]व्यय १२ रिपु ६ सहजं ३ धर्मं ९ आपोक्लिमसंज्ञं पुनः केंद्रं १।४।७।१० कंटकसंज्ञकं
पुनश्चा[illegible]संज्ञं स्यात्तु वैरि ६ रिफ १२ अष्टमं ८ इह संज्ञायां त्रिकसंज्ञया गदितं ५ चंद्रेति चंद्रेज्यसि
ति। [illegible] [illegible]मित्राणि बुधः समः शुक्रशनी शत्रु रविबुधौ चंद्रस्य मित्रे अन्ये सर्वे समाः गुरुः इंदुसूर्या

आय[illegible]तुर्यं कलत्रदशममिह बुधैः केंद्रमुक्तं त्रिकोणं पुत्रं धर्मोख्यमुक्तं परा
परमुदितं मृत्युलाभात्मजार्थं धर्मं चापोक्लिमाख्यं व्ययरिपुसहजं कंटका।
ख्यं हि केंद्रं चेतश्चातुष्टयं स्यात्त्रिकमिह गदितं वैरिरिष्फांतकाख्यं चंद्रेज्य।

भौमस्य मित्राणि शुक्रशनी समौ बुधः शत्रुः शुक्रसूर्यौ बुधस्य मित्रे भौमगुरुशनयः समाः चंद्रश
त्रुः रविचंद्रभौमाः गुरोर्मित्राणि शनिः समः सूर्यचंद्रभौमाः शनेः शत्रवः उक्ताः मित्रसमशत्रुसंज्ञ
कः १० तृतीयेति तृतीयदशमे एकचरणाद्दृष्ट्या नश्या नवपंचमे द्विचरणाद्दृष्ट्या तथाष्टं बुनि

6

सुकेतिसेदुःसुक्रस्लिकस्थः जन्मकालेनसानरः निशि अंधकत्वंप्राप्नुयात्सार्केसुक्रः सुनुयः स्या
त्तदानीमनुष्यः जन्मांधः एवंताता १० नुजा ३ वामाता ४ सुत ५ गृहणी ७ पत्नयः सार्केसुक्राश्चेदृण
केस्तातादीनामंधकत्वमादेस्यं ६ भ्रातृस्थानेति भ्रातृपनिःसौमोव्यय १२ रिपु ६ निधन ८ गोतद्दावं

सुक्रः सेंदुस्लिकस्थोजनुषिनिसिनरः प्राप्नुयादंधकत्वं जन्मांधःसार्के
सुक्रःसनुसदनपतिस्यात्तदानीमनुष्यः एवंतातानुजंवासुतनिजगृहि
णी[illegible]नास्यात्तथाश्चेदादेस्यंतन्नतेषांप्रवरमतियुतैरंध्रकत्वंतदानीम्
[illegible]स्यात्सवसेनेभ्रातृस्थानेतदीशेसतिःसौम्यदृष्टेमानवःसद्वृत्स्यात्सहजेभ्रकें
[illegible]गविहज[illegible]सुभविहगयुतेःदम्भंवद्भुधीव्वंस्यात्तपापेश्चेत्सुतेतदावदुःखंतदनुनिजधि
[illegible]यास्थंडं ७ पातालइतिचतुर्थभः तस्मगतः सुभग्रहयुतः नवमपतिनासुतः तदा
[illegible]नामहे

[illegible] तुर्येशः खलौ गतः गुरौ राहुदृष्टे नृदारा जपुत्रः तुर्येशः लाभगः वा तुर्येशः खं
[illegible] दाता नराणां वाहनसमूहं प्रदत्ते ८ स्वक्षेत्रेति लग्नेशेन युतः कर्येशः कर्योपगनस्त
[illegible] प्ति मित्रैर्वा प्रेमाधिकं तुर्येशोऽन्यत्रगतश्चेन्नृदारा गृहालब्धयोगः पापवन्नमा या पा
भ्रातृ[illegible]शुभैर्मी व्ययनिधनरिपुस्थानगो बंधुहीनः स्वक्षेत्रे सौम्यदृष्टे
सहजभवनयेमानवः स्याच्च तद्वान् केंद्रस्थे बंधुमौख्यं शुभविहगयुते ।
स्याददन्नं नराणां पापैश्चेदन्यथैततदनु निजधियाज्ञेयमित्थं समस्तम् ७
परेवटः धन २ दशम १० गृह ४ प्रात्य १२ पतिभिः सहचेत्त्रिकस्था वा युक्ताः पापाः तावत्संख्यया
गृहाज्वलनवसर्गाः मनुष्यः स्थलेऽश्यदायकाः स्युः ८ ॥ पापं तेति पावत्संख्यकाः शुभग्रहदृष्टाः वा
हनः ४ स्थाने गोचरौ भवेयुस्तावत्संख्या वाहनाः परमगुणावतां नृणां वैड्रत्वमयं विरामास्तु ॥

7

त्रिचरणाहष्ट्यातनश्चतुर्थचरणदृष्ट्यासमग्रहंग्रहः पश्यतिमेषतः इत्येकुजादपराशिपतयः सु
यथाहवैरित्तिश्रीगणेशकविनाऽस्मिन्जातकेऽलंकाराख्येहृदयहारिभिः पद्यैर्गुंफिते

:खं

7

क्षितिजारविंदुतनयौगुरुविंदुसूर्यान्क्रमात् शुक्राकौरविचंद्रभूमितनया
ज्ञार्कीसितज्ञौमता अर्कादेःसुहृदःसमाश्चबुधःसर्वेचशुक्रार्कजौ भौमा
र्यसमापमःकुजगुरुपुत्र्यःपरेवैरिणः ९ तृतीयदशमेग्रहोनव
:ाीथ

विहृ... शकारकेमनोहरेख्यंशुभविहगयुतेऽहश्चबहुसाख्यस्यातपापश्चतदावहुदुःखतद
नि...यापुत्रसमतंज्ञेयं पातालइतिचतुर्थेशः तत्रगतःशुभग्रहयुतः नवमपतिना ६
...नाम...

युतः [illegible] मितः स्यान्चतुर्थेशः लग्नेगतः शुभैर्णाहं हक्ष्येन्न दाराजपुज्यः तर्येशः लाभगः वा
[illegible] मष्टां वुनिक्रमाच्चरणाहृद्भित स्मरग्रहं ततः पश्यति ॥ कुजसितवुधौ
[illegible] विविदौ सित क्ष्मासुतौ गुरुर्यम शनी गुर्भेवन पाद्मेमेषतः ॥ १० ॥
हृद्यैः पद्यैर्गुम्फितेसूरितोषे लंकाराख्ये जातके मंजुलेस्मिन् । संज्ञाध्यायः
श्रीगणेशेन दिग्भिर्युक्तः श्लोकैरादिमोयं प्रणितः ॥ इति जातकालंकारे संज्ञा
ध्यायः प्रथमः १ मुकाननसरोरुहाञ्चलितमंत्रभूमितलेफलं परमसुंदरं सकलमा
कलय्याधुना ब्रवीमि तनुभावतः प्रवरदैववित्तोषदं यदत्रमम चापलं किमपितत्क्षम
तर्येशः स्वंभावनयस्यनतदानराणां वाहनसमूहंप्रदत्ते ॥ स्वक्षेत्रेतिलग्नेशेनयुतस्तुर्येशः

न्मूरपानवस्पातेचेत्मपतिधनगतास्तद्वत्फलंतदामाहुः एवंवाहनानांखलुशांतिकंशुभकरंत्माद
रवं १० वियतिविद्याख्यानपतिः त्रिकः भवनेगतः चेद्वधगुरुतोदाविद्ययाहीनोनरःस्यात्मथनवमे
यातालेशः खराक्षा शुभखचरयुतोभाग्यनाथेनयुक्तः सामंतः स्यात्ततोसोसुरपात
गुरुणावाहनेशः तनुस्थः संदृष्टोराजपूज्यः सदनुचहिबुकाधीश्वरोलाभसंस्थो ॥
यानंपश्यंनराणांनिवहमभिमतंवाहनानांप्रदत्ते पाखक्षेत्रेतूर्यनाथस्तनुपतिसहि
तस्यादकस्मात्गृहाप्तिः सोहाद्वास्तुहङ्क्षिसदितरग्रहगसद्गृहालस्ययोगः यावं
तःपापदृष्टाधनदग्रमग्रह प्रांत्यनाथैश्चिकस्थायुक्ताताव्रजमाणाज्वलनवश्मगता
शातसुखैर्हीनः एवं यावंतोवाहनस्थाः शुभविहगदृशागोचरानोभवेयुस्तावं
माः परमराणवतांवाहनानांनृणांस्युः क्रूराः पश्यंतियानंव्ययपतिधनगताश्चेत्त
द्वातत्फलंवाच्यंजन्मकालेगगनसदांखेचराणांवलात्वंहद्गुतावातदानराणांश्रद्धा
नामहे ॥ ३

युतः [illegible] नहः स्वभगः सदा दोषहृत्स्यात् ११ वास्थाने तिपंचमेभः वा गुरुः व्ययरिपुविलये स्थि
[illegible] हीनः एवं पित्रादिभानां पतयः इह व्ययरिपुविलये स्थिता सदा मूकता स्यात् पुनस्तान्यांपं
[illegible] जैरदेश्यमेषां खलु शुभकरणां शांतिकं वा हनानां १० विद्यास्थानाधिपो वा
बुध [illegible] हितो पित्रिके वर्तमानो विद्याहीनो नरः स्यादथनवमनिजक्षेत्रकेंद्रे युतश्च
न् वालत्वहृद्धता वायदिगगनसदा जन्मकाले तदा स्यान्माज्ञामाद्यं नराणामथयदिवि
हगः स्वर्क्षगो दोषहृत्स्यात् ११ वाक्स्थाने सौम्यो गुरुर्वा व्ययरिपुविलये संस्थितो वा ग्विही
नश्चैवं पित्रादिभानां पतयइह युता मूकता स्यान्नु तेषां वागीशात्पंचमे सान्तिकभव
नगतः पुत्रधर्माङ्गनाथारंध्रेहृष्यांतिमस्थायदि जनुषि नृणामात्मजानामभावः ॥ १२ ॥
चमेशगुरुभ्यां प्रजा वागीशात्पंचमे सान्तिकभवनगतः पुत्रधर्माङ्गनाथारंध्रेहृष्यांतिमस्थाः यदि
जनुषि नृणां तदा संतानाभावः ॥ १२ ॥

॥

९ किंचित्कालमितितेपुत्रधर्माग्ननाथारंध्रेद्दृष्यांतिमस्था: शुभखगसहितास्त्वेन्नदाकिंचित्कालं
विलंब: कर्केचन्द्रेसुतर्क्षेसतिकन्याप्रजावानवाराशिसंख्यपातनयवान् अथदेवेन्द्रपूज्या

किंचित्कालंविलंब: शुभखगसहितालेयकर्केसुतर्क्षेचन्द्रेकन्याप्र
जा...नकुलवि... तिकराश्वाथदेवेंद्रपूज्यात् क्रूरस्वेत्पंचमस्थोगुरुरपि
...गृ...यातदापत्यहीन: छायापुत्रस्वगेहाद्यदिभवतिसुतेसुनुकेकेःतदानी...

...श्चेन्नगुरुरविसुतग: स्यात्तदापत्यहीन: ॥ स्वगेहात्सुतेगतस्तदानीम

...नाम... ॥ श्रीरामजयरामजयजयराम॥ ७ ७ ॥

...कौ रितिस्तः आत्मजाः भौमः सुतत्रयं बुधः कन्या स्त्रीनाद्वयं शुक्रः शनिजन्मनि केवले

सुतः ... तिताकुत्रिये ... कर्कटे लग्नदानो विलंबः १७ पापेति एकपापः वा गुरुः सुखस्थं पंच

... पुत्रा सदनु चमकोरेनंदनो प्याललजा सुतिस्लो भौमः सुतानां त्रितय

मथ सु... पकोरौ हितौ पः इत्यं काव्यः श्रांगो कोजनुषि च गुरुणा केवले नैव पुत्रा

पंचमस्थु केतुराहोः क्रियदूप भवने कर्कटे न्या विलंबः १८ पापो वा दामौ वेज्यः सुखभ

वनगतः पंचमे चाष्टमे वा शीतांशुः संततेः स्यात्स्वगुणामितसमा १० तुल्य एव प्रबंध

यावंतः पापखेटास्तनयगृहगताः सौम्यदृष्ट्यानयुक्तास्तावद्रूपप्रमाणानि पतमि

हभवित्संततेर्वा विलंबः १५॥ १९ पंमे चाष्टमे वा चंद्रमसदा लिंग्नात् २० वर्षसंख्या विलंबः पा

वंतः पापखेटास्तनयगृहगतास्सौम्यदृष्टाहियुक्तास्तावत्संख्य पोषसंततेर्वा विलंबः ॥ २५ ॥ ॥

सं०

४०

वनेगतावाराङ्कुकेतुलग्नस्युक्तरीत्यावंशेशपूजाकार्याबुधगुरुहनवमयाः क्षिप्रमेवान्नसिद्धिः ९६ षष्ठेशेइति
षष्ठेशेपापयुक्तेतनौ १ अष्टमेगतेमतिनरस्यशरीरेव्रणास्युः तस्यजनस्यजनिमादिभावानांईशेपापयुक्तेज
न्मातिर्धर्ममूलातदनुबुधकवीशंकरस्याभिषेकास्वंदृश्येत्तदूदेवंत्रिदिवपतिगुरुमंत्र
यंत्रौषधीभ्यः सिद्धामंदारसूर्यायदिशिरवितमशीतन्नवंशेशपूजाकार्याशास्त्रोक्तरी
त्याबुधगु...नवैपाक्षिमेवान्नसिद्धिः ९६ षष्ठेशेपापयुक्तेतनुनिधनगतेनुःशरीरेव्रणाः
... ...जनिमोजनकसुतवधूवंधुमित्रादिकानां इत्यंतस्थानगामीशिरसि
...नेशीतभानुकंठेभूमीतनुजोहृदिशशितनयोवाक्पतिर्नाभिमूले ९७
...त्रणावाच्याः अथविभागमाहसूर्यः शिरसिचंद्रमुखेकुजेकंठेबुधोहृदिगुरु

...नः कति चित्स्थानगो वा तदानीं नरः नेत्ररोगी स्यात् अष्टमतिमिगं ता केरवज्ञेयं ॥ १८
...सुतः [illegible] क्षो दिनकरतनयः स्यात्मंदे चाधरे चेत्केतुर्वा सैंहिकेयस्तद्सुततनुपतिभौम
वि [illegible] थत्वाभ्यामालोकितः संभवति हि कति चित्स्थानगो वा तदानीं नेत्ररोगी
नरः स्यात् [illegible] वरमतियुते होरिकेज्ञेयमेवं १८। षष्ठेशे लग्नपाते भवति हि मनुजो वैरिहंता
धनस्थे पुत्रभार्यातिदुष्टः सहजभवनगे ग्रामदुःखाकरः स्यात् नाभिस्थाने च रोगी तनु
निधनपतिर्शत्रुभावस्थितौ वा नेत्रे वामेतरे स्यादसुरकुलगुरुः सर्पजत्वं घ्रिरोगी १९
षष्ठेशः पतिषष्ठेशः लग्ने पाते नरः वैरिहंता भवति षष्ठेशे धनस्थे सति तदा पुत्रापत्यार्थाः अतिदुष्टः सहजगे सति
तदा ग्रामदुःखाकरः स्यात् नाभौ रोगयुक्तः तनु १ अष्टम ८ पति षष्ठ ६ स्थौ नरो वामे रोगी स्युक्रः षष्ठ ६ स्थः तदा दक्षनेत्रे

११

एकः शुक्रोजननसमयेलाभसंस्थेचकेंद्रे जातोदेजन्मराशौयदिसहजगतेप्राप्नुतेवैत्रिकोणे विद्या
विधानयुक्तोभवतिनयसमोविश्वविख्यातकीर्तिस्तुष्टोतुष्टोविनष्टद्विषगणातनुत्वावर्ततेनस्पल
दंतेदंतक्षदेवाकुमुदपतिरिपुः संस्थितः षष्ठभावे केतुर्वालग्ननाथः कुजबुध
भवनेसंस्थितः कापिहष्टस्तेनमर्त्यर्थिनावाभवतिजनुषिचेदासनार्द्धेसरोगीतो
भूमीसूर्यपुत्रोयदिरिपुगृहगौतद्भवस्याङ्गदोनुः २० मालेयांशौरिमस्थेखलखग
... नवोरोगवानस्यातक्रूरैर्निः पीडितेस्मिंतनुसदनगतेशीतभानौचतद्वन्
... लपस्थेयदिसुभविहगैर्नेक्षितेरोगवानस्यातस्मिंकाव्यालपस्थेकुजगुरु
... नुरातस्मस्यमास्थाएकेतिएकःशुक्रःजन्मनिलाभ ११स्थःकेतुर्वानदादंतछेदेओष्टेचारोग
...नाम

त प्रश्ने सवितृ जन्मनि चं द्दरि प्रश्ने ।

[illegible] लिपाशाविति जन्मनि चंद्रे रिपुस्थे पापग्रहयुते सति नरो रोगवान्स्यात् वा चंद्रे क्रूरयुतेतनु
युतः [illegible] मितद्धत क्रूरः केंद्रगः शुभग्रहैर्नो वीक्षितो पादितदा रोगवान तस्मिन्क्रूरे युक्त क्षेत्रोपगते कुज

गं

पुंलग्न [illegible] स्वोपतुंगे रिपुभवनपतो वीक्षिते सन्नभोगे नंगे नूनं नराणामरिजनवशतस्या
द्रोगरूढरूपः । रिष्कस्थानस्थितश्चेदरिसदनपतिः सिंहिकापुत्रयुक्तः किंवा
सप्ताश्वयुक्तः परग्रहव सतिनीचहतिर्नरस्यात् ॥ २२ ॥ श्रीराम ॥ ॐ ।

या

गुरुकविभिर्नो द्दनेसतिफलेतद्देव २१ पुंग्रहलग्नइतिषष्ठेशोपुरुषग्रहात्वांक्षेत्रोपगतेवास्वोच्चस्थः शुभ
ग्रहैदृष्टेसतिनराणामंगेगूढरूपगदः व्याधिवसतः स्यात्षष्ठेशोपदिरिः फगः राहुयुक्तः वासूर्ययुक्तः तदाननरोहि

यावत्संख्येतिपावंतः खगाः सप्तमस्थाः चेत्सप्तमेशेन दृष्टास्तावत्संख्याविवाहा नरस्य एवं कुदुवे
[illegible]णाके विचारः कार्यः विशेषबलिनां खेचराणां योगात् अदेष्मकार्यस्तत्त्ववीर्यैः खेदं चंद्रस्य १० कुजस्य
यावत्संख्या विहंगा मदनसंगाश्चांशका ष्मशादृष्टास्तावत्संख्या विवाहे नरस्य मति
मतास्तेपमेव कुटुंवे कार्योहोरागमज्ञैरधिकबलवतां खेचराणां हि योगाद्दादे
शास्तत्त्ववीर्यैः रविविधुकुजभुवामंगादिकं फलसंख्यं दा १० ७ ११ केंद्रस्था वा त्रिको
णे [illegible] हु [illegible] लग्नहिणी कारकारव्यानभोगाः कामार्थेशो निजर्क्षे परिणयनवि
[illegible] केंद्र इति स्त्रीयोगकर्तारो ग्रहाः केंद्रस्था यदि त्रिकोणे वा सप्तम ७ धनशो ७ निजर्क्षे तदा
[illegible] नामे [illegible] वाच्यः सप्तमेशः चतुर्थेशः पापवृद्धिः पापैः सहितः त्रिकभवनेस्यात्तशुक्रयुक्तः निश्चयेन

[illegible] वतीनां स्त्रीणां विरामो वाच्यः ३६ । लग्नस्थे तिलग्नगे सूर्ये यमनो समम स्थेत दा गर्भवतीन अ
सुतः [illegible] चंद्रो नभस्थः प्रसूतौ गुरुणा नो लोकितस्तदा नारी गर्भवती न स्यात् मित्र मंदेद दृष्टो धेरि
विरं [illegible] दा नीं नुरेकः जायाधीसः कुटुंब प्रभुरपी सहितस्या लिके गर्हिता रव्ये यी
वह्निः शुक्रयुक्तो निपत मिहस्वगे स्तावतीनां विरामः ३४ । लग्नस्थे समसमो दिन
मणितनयो कामगे वार्क मंदो द्यूने चंद्रे नभस्थे यदि न च गुरुणा लोकिते नो प्रसू
ते दस्यर्द्धं मित्र मंदो रिपुसदनगतो ग्लौर्विदा लोकिते नो सूते हृष्ये जलर्क्षे यदि कुज
पुमदनगतो चंद्रे बुधदृष्टे तदा गर्भवती न यदि क्षिजकुजो हृष्यः जलजर्क्षे वा नारी गर्भवती न स्यात् ॥ ३५ ॥

॥ ॥ ९९ ॥ ८९ ॥ ॥ २२ ॥ ॥

13

13

रंध्रस्थानेतिशुक्रगुरुबुधारंध्रगा॰ वास्थिरभवनगतास्तपस्तदानरः निंदितकर्मकर्ताकठोरः
बाल्येदुःखी अष्टमेशेलाभगेसतिपश्चात्सुखीपापयुतेसति अल्पायुः शुभग्रहयुतेनराणांदीर्घमा

रंध्रस्थानस्थितावास्थिरभवनगताशुक्रवागीशसौम्याःक्रूराणांकर्मणांवा
भवतिहिनिपतंकारकस्तथ्यभावः। बाल्येदुःखीनरस्यान्निधनगृहपतौला
भ[illegible]सुखीस्यात्पश्चात्पापेल्पमायुः। शुभखगसहितेदीर्घमायुर्नराणां। २६ ॥
[illegible]

[illegible] ।कुर्यादितिअष्टमेशःअरि ६ प्रांत्यस्थः १२ पापयुकचेत्तदाऽल्पायुरष्टमेश[illegible]युक्तः
[illegible]मदनेरंध्रस्थोवातदाचिरायुस्तदनुलग्नेशेननायुक्तःअष्टमस्थःफलंतदूनकोश

...दष्टमेशः मनुजोवैरिवान्तस्करः स्यात् अष्टमेशलग्नेशौ निधनरिपुगौहीनवी
र्युतः ...

कुं... युग्रहेशः खलखगपुः गरिमांत्यसंस्थोल्पमायु श्चेलग्नानाधीशयु
क्तौनिधनगृहपतिस्वल्पमायुः प्रदत्ते रंध्रस्थोवाचिरायुस्तदनुरविसुवास्तत्र
तद्वत्त्रयेशः कोशेः स्थानस्थितश्चेज्जनुषिः मनुजोवैरिवांस्तस्करस्यात् ॥ २७ ॥

यौमस्तौसंग्रामेकीर्तिशेषंव्रजतिनौवलयुतौचेन्नदातज्ज वष्टिं ॥ २७ ॥ ॥ ॥

शुक्रे वेति शुक्रेन युतः तनु १ प विधुयुत श्चतुर्थेश: आंदोलिकाप्ता: शिबि काजप: मूर्तौ स्थ: गुरु णायुतस्तदा गजेप: भाग्येशस्तनुस्थश्चेत्तदा गुरुणा दृष्ट राज्यपूज्य: स्यात चतुर्थेशो नवमेशो

आयुर्देहाधिनाथौ निधनरिपुगतौ हीनवीर्यौ प्रसूतौ संग्रामे कीर्तिशेषं व्रज तिबलयुतौ तौ वदातज्जयाप्तौ शुक्रेणांदोलिकायास्तनुपविधुयुतौ वाहन स्थाननाथो मूर्तौ दंतावलेंद्रैः रथगुरुसहितः स्याज्जयो वाजिराजैः ॥ २८ ॥

...ह मौ चेत्खगेहं पस्थतस्तदा सर्वासां संपदां स्थानं स्यात् चतुर्थेशो अष्टमस्थश्चेत ...न: स्यात हीनवाहप्राप्ति नवमेशो लाभगे सति राजवंध: होरकेरेवसैवं २९

...नाम

रामरामराम राम

[illegible] धन २ वपु १ वाहनेशाः स्वगेहे तदा दीर्घायु धर्मशीलः धर्मेशो लग्नस्थः जन्मनियुतः [illegible] धर्मशीलः गजवाजिसिंहासनवोन्नाममी पायागारांपूर्णाबलोपसद्दशायां ल [illegible] [illegible] यां अथ गुरुभृगुजो वाहना ८ धीशायुक्तो केंद्रस्थो वा पाने त्रिकोणे तदा नपतियो

भाग्येशो मूर्तिवर्तीसुरपतिगुरुणालोकितो भूपवंधः लग्नस्थो वाहनेशो नवमपतिरुभौ पश्यतः स्वस्वगेहं सर्वासामास्पदं स्यान्मनुजइहतदा संपदा वाहनेशोरंधस्थानस्थितश्च व्रजति हि मनुजो भाग्यराहित्यमेवं॥ २९ ॥ ०

स्वांतर्दशायां अथ गुरुभृगुजो वाहना ४ धीशयुक्तो केंद्रस्थो वा पाने त्रिकोणे तदा नपतियोगः अथ भाग्येशो गुरुर्वा विधुक चतुर्थस्थः वा स्वराशौ भवति तदा वाहनसमूहनाथः नरपतिः स्यात भाग्येशो कर्म १ स्थे सति क्षेत्रचिंता कुजे त्रिकभवनस्थे सति सौख्यचिंता गुरौ त्रिकस्थे सति पाने भावे

राम राम राम राम

15

चंद्रे सिते त्रिकस्थे तदापि पानादीनां चिंता प्रश्ने स्तुतं ॥ नवम ९ धूनयोगेन राणां पात्रा चिंता पुत्रेन नवमे सुतस्थे सति
पुत्रजा चिंता वाच्याः ३ कर्मेति जनुषि कर्मेशो हीनवलस्तदा सर्वकर्मास्पदं नो भवति यदजसौ कर्मे १०ः स्व
हीनानां वाहनानां तदनु चपलता प्राप्तिरेवं नराणां ज्ञेया होराग मज्ञैः स्थनवमपतौ लाभ
गे राजवंद्यः दीर्घायुर्द्धर्मशीलस्तदनु धनवपुर्वाहनेशाः स्वगेहे धर्मेशो लग्नवर्तीं तनु
षि यदि गजस्वामिसिंहासनाप्ताम् ३० योगानां स्यादमीषां प्रचुरवलयुतोपधिपस्तद
शायां लब्धी स्वांतर्दशायामथ गुरुभृगुजौ वाहनाधीशयुक्तौ केंद्रे लाभे त्रिकोणे न थ
स्पुः शुभग्रहयुतो भवति तदा नरो मानी भवति जनु १ निधन ८ नभ १० स्थान पतयः लाभे केंद्रे त्रिको
णे तदा दीर्घायुः स्यात् पापखेटा यणाफर ८।१२ ५ हिबुक ४ त्रिस्थितास्ता परामध्यायुर्वाच्या ३ हीना
मैत्री ज्ञा एवं नृणां जनुषि यदा ९ ल्लिमस्था हीनायुर्भवतीति तनुपतिः गगन १० स्वामि सूर्यात्मजो मा
ने मिदं

...मध्ययो हीनस्तदृशायुः धर्मकर्मात्मजेशाख्ये निजभवनेसुवलो धिकाते पांदृशयांनरास्य
सुतः ... राशौभवतितद्वाहानिः ननु १ निधन ८ पती भानुपुत्रेणयुक्तौ स्यातां राहुकेतू [illegible] वातद्दृशायां
...पानेशः ... स्थस्तदापानहेतुर्मतिः स्यात् चौरांकचैणचिंता पानेशोनवमः स्थः तदादिष्टजात
गुरुकाव्ययुक्तवाहनस्थानगोवाभाग्याधीशस्तवराशौभवतिनरपतिर्वाहनव्यूहनाथः १
कर्मस्थेक्षेत्रचिंतानिकभवनगतेसौख्यचिंतामहीजेवागीशेमानभूपावसनहयभवा
वामरत्नकर्मचिंता प्रालेयांशौसितेस्यादथमदनगतेवागृपतौपुत्रचिंतासंतानस्थानपा
नेहिमकरतनयेवुद्धिजाथत्रिकोणे २ मार्तंडेतातवध्वोरथसुतनवमगेसूनगेदानवेज्ये
चिंतादस्यमनोभूपालादिचिंतालाभस्थेपानेशेतदाऽखिलचिंताव्ययनिधना १२।८ त्पापचिंतारिफ
नाथेलग्नगेसतिनरस्सुवचनोभवतिरूपवान्वास्वक्षेत्रेस्थस्सतिकार्यसाबुद्धिः बहुपसुःसहाग्राम

२६

रिफे शे धर्मस्थे सति बहुतीर्थाटनशीलो कौ क्रूरयुक्ते सति सुदुर्मतिः पापी मिथ्याक्रोशकारी स्तुत्यानि

भाग्यचिंतानुराणामथ नवमसुते पुत्रजावासवे न्येकर्मा धीशो विवियो जनुषि पदि तदा स

वेकर्मा स्यदनो गहे स्वीये यदा सौम्युभविहगयुक्तो मानवो मानशीलः ॥ २२ ॥

लाभे केंद्रे त्रिकोणे तनुनिधननमस्थानयाः संस्थिताश्चेद्दीर्घायुः पापखेटा

पणफरहिबुकत्रिस्थिता मध्यमायुः हीनायुः प्रोक्तमेते यदि जनुषि नृणां ।

स्युस्तदापोक्लिमस्थारंध्रस्थानस्थिता नांतनुपतिगगनस्वामि सूर्यात्मजानां

२७

नामिदं सुधीभिरत एवं नैयरुद्घेति पूर्वोक्तोर्थः इति टीकायां जातकालंकारे भावाध्यायः अथ यो

17

...योगाः महाधीनाजन्मवतांसदसदभिधानाः संतिफलंयोगाधीनंपुरारौः कथितंअन
...फलगणकानंदकारकानयोगाननतिरुचिरानवक्षेप्रमुकमुखादुद्भुतंमतंहष्ट्वा १ कहेंगेति ।
सुतः ...हीनबलहशापुत्त्रस्यनिजभवनेधर्मकर्मालमजेशाशेत्सुतेपांदशायांवहुलबल
वसाधर्मवृद्धिर्नराणाम हानिस्याद्न्ययारौतनुनिधपतीभानुपुत्रेराग्नुक्रोस्यातो
स्वर्भानुनाचेतदनुचशिखिनातदृशायांत्रणास्युः २१ पानेशास्तन्त्रशंस्थायदिभव
तितदापानहेतुर्मृतिस्यात चौराच्चाग्निरणाचिंतानवमभवनगोभाग्यजाताविधपाल
नस्थैरीरफनाथेभवतिसुवचनोमानवोरूपवान्वास्वर्क्षेकार्येएयविधिर्वहुतरपस्मु
लग्नेशोहीनबलः सुत ५ मदन ७ गतोपदानरः क्रोधीराशीशलग्ननाथयुतेरिपुर्हेनिधन ८ ॥

17